

FEB '19

smartmedia

FOKUS.

MILIEU

Hans Bruyninckx

Co-creatie voor een circulaire economie

Bedrijven vol energie

Energie-efficiënt ondernemen

Jan Verheyen

Transitie in werking

PAUL DE BRUYCKER

"Het is een illusie om te denken dat we ooit een maatschappij zonder afval zullen hebben."

LEES MEER OP [FOKUS-ONLINE.BE](https://fokus-online.be)
#FOKUSMILIEU

Kiwa Oesterbaai

www.kiwaoesterbaai.be

Asbest studiebureau

Onderzoek & inventarisatie
Advies & werfbegeleiding
Sloopopvolgingsplan
Opleidingen

Co-creatie voor een circulaire economie

Een koolstofarme economie is onmogelijk zonder een circulaire economie. En een circulaire economie moet rekening houden met de draagkracht van ons natuurlijk kapitaal of het is uiteindelijk niet duurzaam. Dat is de groeiende consensus tussen wetenschappers (IPCC, IPBES, IRP) en, in toenemende mate, ook beleidsmensen.

Die conclusie moet aanzetten om een sterkere analyse te maken van hoe gebruik van grondstoffen en materialen enerzijds en de uitstoot van broeikasgassen anderzijds elkaar beïnvloeden. Dat moet leiden tot veranderingen in beleid, technologie en hoe we produceren en consumeren. We moeten voorbij aan het idee dat we er wel komen door een beter afvalbeleid of een gefragmenteerd en grotendeels geïsoleerd materialenbeleid.

In Europa wordt er nog vaak gefocust op het oplossen van de symptomen, afval in dit geval, en niet gewerkt aan de oorzaak van het probleem. De verklaring is deels te vinden in het feit dat er wetgeving en beleid rond afval bestaat. Dat zorgt voor tastbare doelstellingen en een duidelijk kader, dat rechtszekerheid biedt voor investeringen. Maar een circulaire economie gaat verder dan afval en recyclage alleen: toegang tot, gebruik en impact van hulpbronnen, duurzaam design, nieuwe consumptiepatronen... Buiten die technische aspecten, spelen ook economische en sociale aspecten een belangrijke rol. Wie is er bijvoorbeeld eigenaar van grondstoffen en materialen en dus verantwoordelijk om ze in de economische waardencyclus te houden? Wat is de rol van consumenten? Gaan we van bezit naar product- en dienstengebruik?

Klimaat-, grondstoffenefficiëntie-, en biodiversiteitsdoelstellingen moeten op elkaar afgestemd worden en door

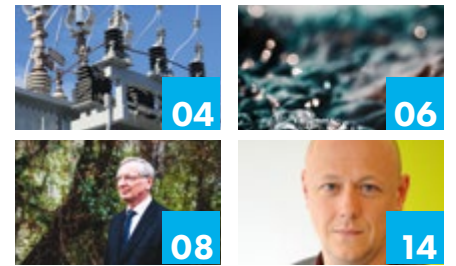
“ Het circulaire economieconcept is een complex gegeven, dat een aanpak op verschillende niveaus vraagt.

geïntegreerd beleid richting een integrale duurzaamheid van productie- en consumptiesystemen gaan. Dat is een logisch gevolg van het Parijse klimaatakkoord, de Circulaire Economiestrategie en de biodiversiteitsdoelstellingen die internationaal en Europees zijn afgesproken. Ze worden helaas nog te vaak geïsoleerd benaderd in beleid, technologie en in onderzoek en innovatie.

Dat vereist een serieuze omslag. Een transitie van een schaalniveau, aan een snelheid die een antwoord biedt op klimaatdoelstellingen en met een ont koppeling tussen economische prestatie en grondstoffengebruik. Kennis over de volledige grondstoffenkringloop is nodig, net als co-creatie en nieuwe informatiestromen. Het circulaire economieconcept is een complex gegeven, dat een aanpak op verschillende niveaus en verschillende maatregelen vraagt. Er bestaat geen *silver bullet*-oplossing. Experimenteren met *disruptive approaches*, inclusief ruimte om te mislukken, is een deel van het traject.

Vlaanderen was altijd al een van de pioniers in de beweging van een afval naar een materialenbeleid. Er is zeker de ambitie om koploper te zijn in onderzoek, technologieontwikkeling en innovatie.

TEKST **HANS BRUYNINCKX, DIRECTEUR**
EUROPEES MILIEUAGENTSCHAP

LEES MEER...

- 04** Bedrijven vol energie: energie-efficiëntie
- 06** Het juiste water op de juiste plek
- 08** Profielinterview: Paul de Bruycker
- 10** Onderneming, opgepast voor greenwashing
- 12** Expertpanel: circulair transport
- 14** Jan Verheyen: Transitie in werking

COLOFON.

PRODUCTIELEIDER:

Christian Nikuna Pemba

HOOFDREDACTIE:

Ellen Van Hoegaerden

TEKST:

Daan Vanslembrouck

Hannes Dedeurwaerder

Jeroen Verbeeck

COVERBEELD:

Ian Hermans

VORMGEVING:

Baïdy Ly

DRUKKERIJ:

Corelio

SMART MEDIA AGENCY

SMART STUDIO

Leysstraat 27, 2000 Antwerpen

Tel +32 3 289 19 40

redactie@smartmediaagency.be

studio@smartmediaagency.be

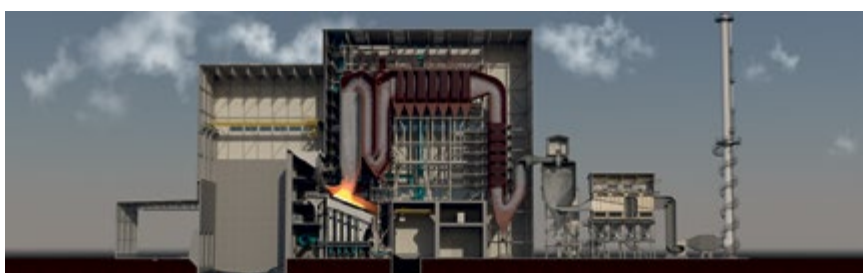

Veel leesplezier
Niels Diependaele
Project Manager

ADVERTORIAL

Onbehandeld afval verantwoordelijk voor 5% van de globale broeikasgassen

Volgens de Wereldbank wordt er wereldwijd per seconde 220 ton restafval geproduceerd. Twee derde hiervan belandt jammer genoeg op het stort, waardoor er broeikasgassen vrijkomen. Het gestort afval is verantwoordelijk voor 1,6 miljard ton/jaar aan CO₂-equivalent en bezoedelt daarnaast in vele gevallen ook het grondwater.

Keppel Seghers werkt aan duurzame oplossingen voor afvalscheiding en voor valorisatie van het restafval. Thermische verwerking van restafval in een afval energiecentrale laat toe om energie op een milieuvriendelijke manier op te wekken. Daardoor wordt energie geproduceerd in de vorm van elektriciteit, stoom en restwarmte. Verder laat deze technologie ook toe om een aantal waardevolle materialen te recupereren, zoals metalen en bouwmaterialen.

De wereldwijde speler Keppel Seghers past haar technologie toe in metropolen als Antwerpen, Manchester, Hong Kong, Singapore, Peking, Seoul en Delhi.

Meer weten over Keppel Seghers:
www.keppelseghers.com
www.werkenbijkeppelseghers.com

Keppel Seghers
Solutions for a Cleaner Future

ECOVER VECHT TEGEN WEGWERPPLASTIC

Tom Domen, innovatiemanager Ecover, over het gevecht tegen wegwerpplastic.
Het is tijd om te innoveren en experimenteren. Recycleren is goed, plastic vermijden is beter.

Plasticvervuiling loopt de spuigaten uit. Kritisch omgaan met plastic is een vereiste. We beseffen eigenlijk al jaren dat we te veel plastic gebruiken.

IS RECYCLAGE DÉ OPLOSSING?

Op dit moment is recyclage de meest voor de hand liggende oplossing voor de industrie om het probleem te verkleinen. Het wordt nog te weinig toegepast. Onze laatste fles van Ecover is ook gemaakt van 100% gerecycleerd materiaal, dat is nu mogelijk. We moeten erop blijven inzetten maar het is niet de enige oplossing. Vermijden is nog beter.

WAT DOET ECOVER ZELF OP DIT VLAK?

Ecover biedt al ruim 10 jaar de mogelijkheid om de flessen te hervullen. Onze ambitie is om ons hervul aanbod nog aantrekkelijker en toegankelijker te maken, zodanig dat we hiermee meer mensen kunnen bereiken. Door zowel nieuwe hervul machines in de winkel aan te bieden, als hervul thuis gemakkelijker te maken. Ecover is tevens lid van LOOP*, een nieuw shopsysteem dat enkel gebruik maakt van herbruikbare verpakkingen.

De Ecover Statiegeld Store in Antwerpen

IS STATIEGELD, EEN STAP NAAR EEN SCHONERE WERELD?

Als je wilt dat plastic niet als afval wordt beschouwd, moet je er waarde aan geven. Het succes van de Ecover Statiegeld Store vormde het bewijs dat er een groot draagvlak voor is in België. Statiegeld zorgt voor minder zwerfval en een betere kwaliteit van inzameling.

We moeten er wél voor zorgen dat we plastic alleen inzetten als het écht niet anders kan en blijven zoeken naar alternatieven. Alleen zo kunnen we het probleem van wegwerpplastic écht aanpakken.

HOE MAKEN WE SAMEN HET VERSCHIL?

Iedereen kan zijn steentje bijdragen om zijn omgeving – en ja, waarom niet, zelfs de wereld – schoner te krijgen. Als één op de vier mensen elke dag één stukje zwerfafval opruimt dan ligt er niets meer**. Dat kost je hooguit 40 seconden per dag! Een kleine moeite en zeker geen druppel op een gloeiende plaat. Plastic in de plastic bak en verpakkingen zo veel mogelijk hergebruiken. En nee zeggen tegen plastic rietjes, tasjes, bekers en wegwerpflesjes. Best een makkelijke stap toch?

EEN MERK MET EEN ACTIVISTISCHE MISSIE DUS?

Ecover is sinds haar start een pionier in hart en nieren. Onder het motto 'let's live clean' voeren we een rebelse strijd tegen wegwerpplastic. Met innovaties op het gebied van eigen verpakkingen, die tegen 2020 allemaal uit 100% gerecycleerd plastic gemaakt moeten zijn, en met testen met verpakkingen van biologische oorsprong. Onderdeel van de strijd is ook om zoveel mogelijk mensen bewust te maken van de waarde van plastic en samen te blijven zoeken naar oplossingen om onze enorme afhankelijkheid van plastic te minimaliseren.

HOE DRAAGT ECOVER KOMEND JAAR BIJ AAN HET DEBAT RONDOM PLASTIC?

Vanuit onze missie #LETSLIVECLEAN, organiseren we dit jaar vier Plastic Talks, de allereerst staat gepland op zondag 24 maart tijdens de Eneco Clean Beach Cup in Zeebrugge, bij de Beachclub Ikarus.

Het doel hiervan? Mensen betrekken, motiveren en vooral inspireren om op een andere manier met hun plasticverbruik om te gaan. We creëren een podium voorenschil makers die hun inzichten, motivatie en veranderend vermogen delen. Kom vooral langs en word geïnspireerd om zelf aan de slag te gaan!

Ook duurzaamheidsprojecten ontsnappen niet aan het recht

Heel wat Europese burgers – en dan zeker de jongsten onder ons – lijken het te beseffen: de klimaat- en milieu-uitdagingen zijn immens en worden beter gisteren aangepakt dan morgen. Talrijke (burger) initiatieven rond duurzame product- en dienstenverstrekkingen zien het licht.

Wil je zelf zulke initiatieven op poten zetten of participeren in een duurzaamheidsproject, houd je best rekening met een aantal juridische implicaties, volgens MODO-advocaten R. Feltkamp en G. Hendriks. Voor sommige samenwerkingen die een onderneming vormen, zullen diverse regels gelden, waarschuwen ze. Denk maar aan informatieverplichtingen, het herroepingsrecht, promotiepraktijken... Zelfs het mededingingsrecht kan roet in het eten gooien, ondanks het duurzaamheidsgehalte van dergelijk initiatief. Ook het arbeidsrecht komt om de hoek kijken.

Verder impliceren die duurzame projecten veelal creatieve constructies, bijvoorbeeld huur/gedeeld gebruik in plaats van eigendom, nieuwe vragen omtrent productaansprakelijkheid, het garanderen van het duurzaamheidsgehalte doorheen productieprocessen, de impact van aanpassingen op intellectuele rechten... Feltkamp en Hendriks raden dan ook aan je project te laten doorlichten, zeker als je met enige twijfel zit.

Bedrijven vol energie

We moeten efficiënter omgaan met onze energie. Althans, als we de resources – en bij uitbreiding de aarde – niet willen uitputten. Dat geldt niet enkel voor particulieren, maar ook voor bedrijven. Maar wat kunnen die concreet doen om de energiefactuur naar beneden te halen?

Eerst een misverstand uit de weg ruimen: met je bedrijf energie besparen betekent niet dat je moet stoppen met energie verbruiken of dat je verbruik per definitie naar beneden moet. Het betekent wél dat je efficiënter moet omgaan met het productieproces: ruim 20 procent van energieverbruik in de B2B-sector is terug te leiden tot verspilling. Bovendien loont energie-efficiëntie aanzienlijk. “Op jaarbasis gemiddeld 10 procent energie besparen in een industriële omgeving is zeker haalbaar”, aldus Bart Verplancke van INGENIUM Group, een ingenieursbureau met focus op duurzame oplossingen. “Daarvoor moet er wel slim en consequent worden ingezet op de drie basisingrediënten van energie-efficiëntie management: mensen, technologie en betekenisvolle data.”

Hoe doe je dat concreet? Dat hangt in de eerste plaats af van de aard van het bedrijf en de activiteiten. Joeri Beneens van bouwspecialist in energie-efficiënte kantoren en bedrijven Beneens, geeft enkele voorbeelden. “Zo kun je klassieke verlichting met tl-lampen vervangen door leds, of gewone armaturen door spiegelarmaturen. Installeer je nieuwe machines? Werk dan met frequentiesturende motoren. Probeer indien mogelijk afvalstromen opnieuw in te zetten en restwarmte te gebruiken voor de verwarming van ateliers en kantoren.”

Besparen op perslucht is een andere manier om een verschil te maken. “Veel bedrijven hebben tot 50 procent persluchtlekken, maar zijn zich daar helemaal niet van

bewust”, aldus Verplancke. “Perslucht is nochtans de duurste energievorm die in de industrie wordt gebruikt.” Ook brainstormen met (externe) experts kan tot nuttige inzichten leiden. Op basis van betrouwbaar cijfermateriaal natuurlijk, want als zaakvoerder moet je in de eerste plaats goed weten wat je bedrijf verbruikt. Meten is weten, zoals de oeroude wijsheid stelt. Dat kan door installaties regelmatig te controleren, hun verbruik en prestaties te analyseren en vergelijken. Wees hierbij kritisch over de benodigde looptijd, de noodzaak om dag en nacht te draaien...

“Je moet echt alles onder de loep nemen. Het hele proces, van begin tot einde.

— JOERI BENEENS

Meten en machines dus. Maar er is nog een derde ‘m’, namelijk die van mensen. Het kan namelijk heel wat opleveren als je je medewerkers meeneemt in je verhaal van energie-efficiënt ondernemen. Verplancke: “Betrek je mensen in energiemanagement. Veel van wat hierboven aan bod kwam, vraagt kennis van complexe situaties in steeds veranderende omstandigheden. Betrek hen dus

meteen op een sensibiliserende en positieve manier bij energiebesparende ingrepen.”

Het zijn ook vaak mensen die het verschil maken tussen zogenaamde productieve en niet-productieve energie. “Productieve energie is alle energie die noodzakelijk is voor de productie of die het productieproces ondersteunt. Ook de energie die nodig is voor de productkwaliteit en veiligheid van medewerkers behoort daartoe”, licht Verplancke toe. “Niet-productieve energie is al de rest.” Hij geeft het voorbeeld van kunstmatige verlichting: tijdens de nachtploeg een essentieel onderdeel van productieve energie, maar wanneer de zon opkomt en daglicht de werkruimte binnendringt, wordt het overbodig. Die grens is soms dun, daarom is een goede opvolging en afbakening heel belangrijk. Bijvoorbeeld in de vorm van afschakelprogramma’s tijdens pauzes en weekends. Want hoeveel energie gaat tijdens die momenten niet verloren?

“Eigenlijk moet je echt alles onder de loep nemen. Het hele proces, van begin tot einde”, besluit Beneens. “Zo kun je je medewerkers ook stimuleren om met de fiets naar het werk te komen. Dat verkleint evenzeer de voetafdruk van je bedrijf. Het zijn misschien kleine maatregelen, maar tel ze op en je kunt tot heel mooie resultaten komen. Beseft in elk geval goed dat meer energie-efficiëntie een constante zoektocht is, doorheen de hele keten van producten, processen, organisatie en strategie.”

TEKST HANNES DEDEURWAERDER

ADVERTORIAL

NICHE-KANTOOR MET FOCUS OP VASTGOED EN PUBLIEK RECHT (OMGEVING, ENERGIE, MILIEU, VASTGOED EN OVERHEIDSOPDRACHTEN)

Missie

Het kantoor adviseert bedrijven en/of overheidsinstanties betreffende investeringen in vastgoed en (hernieuwbare) energieprojecten van begin tot einde project, waarbij de kennis inzake overheidsopdrachten, bouwcontracten en energie- en milieugerelateerde zaken een asset zijn. Vaak is het kantoor ook betrokken in een due diligence.

Naast het adviesluik, heeft het kantoor een doorgedreven kennis van de werkwijze van overheden en grote praktijkervaring in het kader van de vergunningverlening van projecten, zowel in de administratieve als in de gerechtelijke fase (Raad van State, Raad voor Vergunningsbetwistingen, Grondwettelijk Hof), waarbij strategische beslissingen worden geanalyseerd en voorafgaand besproken.

Bij eventuele geschillen, kan het kantoor buigen op een ruime ervaring voor de verschillende Rechtbanken en Hoven.

Het kantoor is zowel actief in Vlaanderen, Wallonië als Brussel. Het is aangesloten bij de internationale advocatenvereniging AIJA (www.ajja.org), waar Jeroen De Coninck vice-president is van de Commissie voor Energie en Milieu en gewoon lid van de vastgoedcommissie.

Uw partner bij complexe projecten

- Gerechtelijke onderzoeken in de bouwwereld;
- Gespecialiseerd juridisch advies inzake technische aspecten;
- Due Diligence vastgoedprojecten;
- Due Diligence milieu en energie;
- Begeleiding transactionele deals in samenwerking met corporate advocaten;
- Begeleiding post-closure milieu- en energieproblemen;
- Begeleiding overheidsopdrachten.

Buderus

**Een warmtepomp
plaatsen?
Het kan ook bij u!**

Ontdek meer op
www.heatingexpertise.be

**Word jij onze
nieuwe collega?**

Surf snel naar smartmediaagency.be of
mail naar vacature@smartmediaagency.be

smartmedia

Duurzame verlichting

Wat parkings, trage wegen, Finse pistes en wandel- en fietspaden met elkaar gemeen hebben? Buiten een vanzelfsprekende gemeenschapszin, hebben ze evenzeer nood aan een degelijke verlichting... en waarom dan niet meteen een autonome solar verlichting?

De kans bestaat dat je nog niet echt hebt stilgestaan bij deze duurzame verlichtingsvariant, al vind je bij het grote publiek toch stilaan een groeiende belangstelling terug. Ecologie is de laatste tijd dan ook een *hot item*, en in dat plaatje past duurzame verlichting met zijn ecologische voordelen dan ook perfect. Deze verlichtingsvorm draait volledig op zonne-energie, dus niet aangesloten op het elektriciteitsnet, wat wil zeggen dat er geen CO₂-uitstoot, lichtvervuiling en -hinder of ondergrondse vervuiling is.

Bovendien kan de gebruiker zelf een tijdschema ingeven en de verlichting laten branden wanneer hij of zij dat wil. Qua kostprijs is er quasi geen verschil met klassieke verlichting. Zeker omdat er bij de klassieke variant heel wat secundaire kosten komen kijken, zoals sleuven trekken, kabels leggen, keuringen aanvragen... Dat is bij duurzame verlichting niet het geval: er zijn geen nutsleidingen voor nodig, enkel zonnepanelen. Zo kan een duurzame verlichting letterlijk overal geplaatst worden, ideaal voor tal van outdoor-toepassingen dus.

Het juiste water op de juiste plek op het juiste moment

Ons water is schaars. Ons water moeten we koesteren. Of het nu het doorspoelen van je toilet of de industriële reiniging van groenten betreft, we kunnen maar beter alert zijn en ons waterverbruik optimaliseren.

We schuiven langzaam maar zeker naar een duurzame circulaire economie waarin we onze energiebronnen optimaal benutten. Elektriciteit, gas, uitstoot, water... Alles wordt in vraag gesteld en bijgestuurd om onze planeet te behoeden voor het grootste doemscenario: de ondergang. Gelukkig worden we ook met z'n allen bewust dat we iets moeten doen, zowel gezinnen, bedrijven als overheden. Het is vijf voor twaalf.

"Bedrijven zijn er echt mee bezig", weet ook Sofie Van Ermen, onderzoeker binnen VITO, een Vlaamse onafhankelijke onderzoeksorganisatie op het gebied van *cleantech* en duurzame ontwikkeling. Van Ermen vertelt dat digitale meters binnen de industrie stilaan de klassieke metersystemen vervangen: "Slimme meters en slimme sensoren zorgen ervoor dat een bedrijf op ieder moment weet waar en hoeveel water er verbruikt wordt. Meten is weten. Als je in kaart brengt waar het beter kan, denk je al een stap vooruit. Watermanagement 4.0 moet de handen in elkaar slaan met Industry 4.0, waarbij de verdere digitalisering een circulaire economie moet stimuleren."

Dirk Halet is coördinator Strategie bij het Vlaams Kenniscentrum Water en focust zijn werkzaamheden op de rol van water in een circulaire economie: "Na de droge zomer van vorig jaar zoeken bedrijven intenser naar oplossingen om intern de waterkringloop te sluiten. Meer

juiste water op de juiste plaats op het juiste moment. Dat proberen wij te doen met audits binnen bedrijven. Waterverlies beperken en hergebruik stimuleren waar het kan."

Halet: "Waterschaarste heeft ook repercussies voor investeerders. Grote

Waterschaarste heeft ook repercussies voor investeerders.

— DIRK HALET

water opvangen en recuperen doet de kosten dalen en zorgt voor bevoorradingszekerheid. Een zekerheid aan water geeft ook een zekerheid aan productie."

Eigenlijk moet je maar eens denken aan het klassieke waterverbruik binnen een gezin. Daar kan ook al wat geoptimaliseerd worden. De wasmachine laten draaien op regenwater is een klassiek voorbeeld. Vertaal dat maar eens naar de industrie en je kunt schaalvergroten werken. De denkpijpe rond waterschaarste moet aangepakt worden binnen de gezinnen, de steden, de landbouw en de industrie. Van Ermen: "Het

spelers gaan nu zelfs kijken of de toevoer en recuperatie van water gegarandeerd kan worden alvorens ze instappen in een nieuw financieel verhaal. Om maar te duiden hoe belangrijk duurzaam water voor de toekomst van onze economie is."

Beperken opent ook de deuren naar samenwerking. Wat als het buurbedrijf water over heeft en jij met een tekort te kampen hebt? Dan is de voorzet voor een duurzame werking meteen gegeven. "Het klopt dat er mogelijkheden zijn, maar de nodige vergunningen moeten er zijn. Daarnaast is er het kostenplaatje. Al kunnen sommige grote projecten

soms op subsidie rekenen." Het West-Vlaamse Ardo bijvoorbeeld, protagonist in diepvriesgroenten, recupereert en zuivert het water dat ze gebruiken om de groenten te wassen, maar het bedrijf installeerde ook een pijpnetwerk in een regio van 500 ha en 25 kilometer netwerk om de landbouwers van water te voorzien in moeilijke periodes. Zo wordt de productie voor hen gewaarborgd. Van Ermen bevestigt: "Dat is inderdaad een voorbeeld van innovatief meedenken met het traject wateroptimalisatie en de continuïteit van je bedrijf waarborgen."

Halet ziet die vorm van samenwerking steeds meer opduiken. Ook tussen bedrijven en woonwijken. Zo is er rond de Dampoort in Gent een uitzonderlijk project. "De kringloop van 400 appartementen, een sporthal en een school zal gesloten worden, waarbij water, energie, grond- en afvalstoffen worden gerecupereerd en uitgewisseld. Zo zal het afvalwater van de woonwijk worden opgezuiverd tot proceswaterkwaliteit voor het naburig gelegen bedrijf Christeyns, en het bedrijf levert op zijn beurt warmte aan de woonwijk."

TEKST DAAN VANSLEMBROUCK

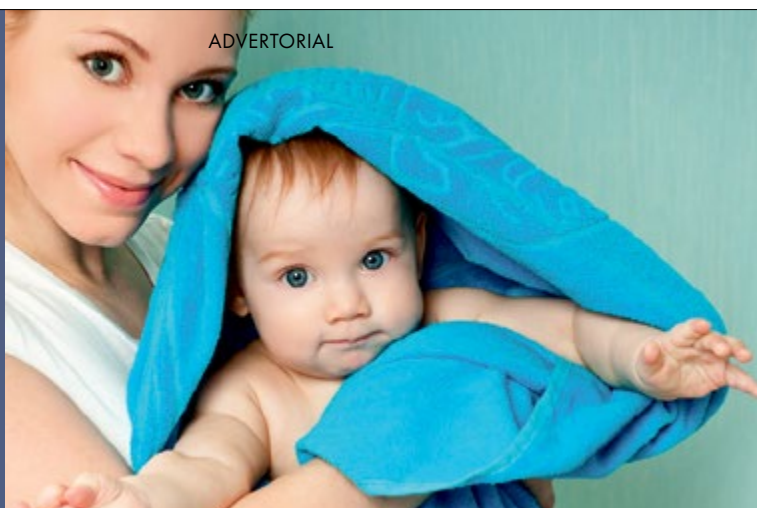
We bieden u een totaaloplossing om van uw leidingwater, putwater en regenwater zacht, zuiver en gezond drinkbaar water te maken.

- Waterontharders
- Putwaterfilters
- Regenwaterfilters
- Omgekeerde osmose
- Waterfonteinen

Exclusief verdeler in België van de Electrolux waterverzachter

ADVERTORIAL

aquaclaro
Making water clear

www.aquaclaro.be

Pompen of verzuipen: waarom we maar beter zuinig zijn met drinkwater in België

De voorbije zomer bewees het: we kunnen in België maar beter zuinig omspringen met water. Een goede eerste stap? Geen drinkwater meer gebruiken om het toilet door te spoelen, de tuin te sproeien of de auto te wassen. Met een waterput en een pomp van Wilo kost je dat trouwens zo goed als geen moeite. En het is niet alleen goed voor de natuur, maar ook voor de portemonnee.

130 liter drinkwater. Dat is het gemiddelde, dagelijkse drinkwaterverbruik van de Belg. We gebruiken dat water niet alleen om onze dorst te lessen, te douchen en te koken, maar ook voor zaken die eigenlijk net zo goed met hemelwater kunnen gedaan worden. Als u er even over nadenkt, is het toch te gek voor woorden dat we onze toiletten doorspoelen met perfect zuiver, drinkbaar water?

Gigantische geldverspilling

“Van die 130 liter drinkwater die we elke dag opsouperen, zou 71 liter, dat is dus meer dan de helft, perfect door hemelwater vervangen kunnen worden”, zegt Johan De Bleecker, managing director van Wilo België, de Belgische vestiging van de Duitse pompfabrikant. “Niet alleen is water schaars, het is ook een gigantische geldverspilling, want het produceren van drinkwater is een kostelijke zaak. De waterfactuur is in Vlaanderen over een periode van zes jaar met meer dan 50% gestegen en een prijsdaling zit er niet bepaald aan te komen.”

Het lijkt in België voortdurend te regenen, dus veel mensen gaan ervan uit dat we het water dan ook maar eenvoudigweg op te pompen hebben in ons land. Helaas...dat klopt niet. Volgens cijfers van OESO (de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) hebben van alle Europese landen alleen Italië en Tsjechië nog minder water per persoon ter beschikking als ons land. De Belgische geografie speelt ons bijvoorbeeld parten. Er zijn in België niet zo gek veel rivieren en ook echt grote meren, zoals het Nederlandse IJsselmeer, dat een gigantische reserve aan zoet water bevat, hebben we niet.

Verloren water

“Komt daarbij dat vijftien à negentien procent van al het drinkwater in ons land nooit een teller passeert en eigenlijk “verloren” gaat”, legt Johan uit. “Dat ligt voor een groot deel aan lekken in het waterleidingnetwerk, maar het omvat ook water dat de brandweer uit de leidingen haalt en water dat gebruikt wordt om te spoelen. Ook dat is dus een fikse verspilling. Het enige lichtpuntje: met die hoeveelheid verloren water doen we het in Europa eigenlijk nog vrij behoorlijk. In Italië ligt dit percentage bijvoorbeeld

op 39%, in Roemenië op 53% en in Bulgarije zelfs op meer dan 61%.”

De oplossing is simpel: het hemelwater dat uit de lucht valt, moeten we zo veel mogelijk opvangen in putten en recupereren. Het gebruik van regenputten is bij nieuwbouwprojecten trouwens al verplicht door de overheid. Door simpelweg een pomp op zo’n put te installeren, kan dat water ook daadwerkelijk gebruikt worden. Wat daarbij bespaard kan worden, is snel uitgerekend: een gemiddeld Belgisch gezin van vier personen verbruikt op die manier ongeveer 104.000 liter leidingwater per jaar minder. In geld uitgedrukt: die besparing drukt de factuur van de watermaatschappij met zo’n 520 euro.

Drie families pompen

Wilo produceert een hele reeks van pompen waarmee het distribueren van regenwater doorheen en rondom het huis kinderspel wordt. “Grosso modo zijn er drie “families” van pompen”, zegt Product Manager Francis Desmedt. “De eerste is een droog opgestelde HiMulti pomp die regenwater aanzuigt uit de put en naar bijvoorbeeld toiletten, wasmachines en buitenkranen stuurt. Als de put leeg is, in periodes van lange droogte bijvoorbeeld, kan deze (gedeeltelijk) aangevuld worden met stadswater, via een vulsysteem met een automatische kraan met vlotter.”

Het tweede systeem is vergelijkbaar, maar hier schakelt de AF11-pomp automatisch over op stadswater zodra het water in de put onder een bepaald niveau zakt. “Op die manier moet dus niet een complete put met stadswater gevuld worden”, zegt Francis, “er wordt dus stadswater gebruikt enkel als het absoluut noodzakelijk is.”

Bij het derde systeem ten slotte, wordt een TWI 5-dompelpomp ingezet, in de put zelf. Francis: “Bij een droge pomp is de afstand die het water kan overbruggen, beperkt tot ongeveer twintig meter. Is die afstand groter, kan de dompelpomp soelaas bieden. Bijkomend voordeel: omdat de pomp in de put zit, is deze compleet niet te horen.”

Terugverdientijd

Afhankelijk van welk soort pomp er geïnstalleerd moet worden, bedraagt de investering tussen de 500 à 2.000 euro, zegt Johan. “Dat betekent dus dat de terugverdientijd van de pomp (inclusief regenwaterput) ongeveer acht jaar bedraagt en zelfs korter in gemeentes met subsidies. Alles wat nadien komt, is pure winst. Zowel voor het milieu als de gebruiker.”

Wenst u meer informatie over wat de pompen van Wilo voor u kunnen doen?
Surf naar www.wilo.be of bel: 02/482.33.33

wilo
wilo.be

**“ Een toekomst
zonder afval: ik
vind dat een heel
gevaarlijke slogan.”**

Je kunt niet investeren in ecologie als je economie niet draait

Dat afval niét bestaat, wil Paul De Bruycker, CEO van Indaver, niet gezegd hebben. Waar hij wel voor pleit, is het zo efficiënt en integraal mogelijk opnieuw inzetten van afvalstromen, zij het via recyclage dan wel waste-to-energy. “Ecologie en economie moeten geen vijanden van elkaar zijn.”

TEKST HANNES DEDEURWAERDER BEELD IAN HERMANS

Indaver, met hoofdvestiging in Mechelen, exploiteert gespecialiseerde installaties en beheert intelligente systemen voor afvalbeheer. Dé ambitie van het bedrijf is om zoveel mogelijk materialen en energie op duurzame wijze uit die afvalstromen te recupereren. Dat moet ook, want de mens gebruikt veel meer grondstoffen dan de aarde kan produceren, en dat is op termijn niet vol te houden.

Je bent sinds 1986 bij Indaver aan de slag en bouwde het bedrijf mee uit tot toonaangevende Europese speler in duurzaam afvalbeheer. Hoe kijk je op die ruim 30 jaar terug?

“Toen Indaver in 1985 begon, was van afvalbeheer bijna geen sprake. Er werd te veel gestort en niet gesorteerd. Afvalbeheer was de *dirty sector*. Onze eerste opdracht was om dat gevaar te beheersen, en te vermijden dat afval ongecontroleerd in het milieu terecht zou komen. Al vrij snel introduceerden we nieuwe technologieën en hebben we de ambitie omarmd om elke joule en iedere kilo afval op ecologisch verantwoorde wijze te hergebruiken. Maar we werden nog steeds beschouwd als end-of-the-pipe: een eindstation voor afval, dat als iets vies, als een probleem werd beschouwd.”

Vandaag is die positie veranderd.

“Klopt, we staan zelfs aan het begin van een nieuwe evolutie, of zelfs revolutie, waarin we afval bekijken als iets waardevol dat we terug in de keten van circulaire economie kunnen brengen. We staan als afvalverwerker niet langer aan het einde van de keten, maar maken er wezenlijk deel van uit. We zijn een gatekeeper geworden, die instroom van afval evalueert in functie van recyclage en waste-to-energy. Vooral dat laatste is heel belangrijk geworden, omdat wij sterk geloven in circulariteit. Sommige producten komen nu eenmaal niet in aanmerking voor hergebruik – omwille van kwaliteitsverlies, bijvoorbeeld – maar we kunnen er wel nog producten en energie van recupereren: ferro’s, non-ferro’s en goud uit de bodemassen halen, en in een volgende fase ook de mineralen. Zo moeten afvalverwerkers zich vandaag profileren: als onderdeel van de keten van circulaire economie. Daarom zie ik ook geen verschil tussen grondstoffen en secundaire grondstoffen.”

Zeg je nu: afval bestaat niet?

“Je hoort dat wel eens: a *zero waste society*, een toekomst zonder afval. Ik vind dat een heel gevaarlijke slogan. Het is een illusie te denken dat we ooit een maatschappij zonder afval zullen hebben. Stoffen die een last worden voor de houder zullen altijd blijven bestaan. Maar het is zaak die producten weer in de keten te krijgen en te vermijden dat consumenten die als zwerfvuil in het milieu gaan dumpen – dat kunnen we door onder meer gemakkelijke retoursystemen en wetgeving te voorzien. Maar sowieso zullen sommige materialen na hergebruik op een bepaald moment zodanig gecontamineerd zijn dat ze niet meer gebruikt

kunnen worden zonder de producten- of voedselketen te vergifigen of degraderen. Maar die keten volledig sluiten, dat zal niet lukken. Ook niet in de toekomst. Maar dat betekent niet dat we het niet moeten proberen, het probleem moeten uitstellen of onze minderwaardige materialen – lees: een probleem – naar het buitenland exporteren, zoals we nu wel eens doen. Dat is de verantwoordelijkheid van je afschuiven.”

“ Afvalverwerkers moeten zich vandaag profileren als onderdeel van de keten van circulaire economie.

Wordt afvalverwerking complexer, aangezien de materialen dat ook worden?

“Inderdaad. Neem het voorbeeld van plastics: door microniseren en technologische ontwikkelingen spreek je niet meer van één verpakking, maar van verschillende folies die op elkaar worden geperst. Die verschillende componenten en additieven scheiden wordt al heel complex. Bovendien: wat ga je met die producten doen, zeker wanneer ze aan bepaalde kwaliteitscriteria moeten voldoen om in de keten te herintroduceren? Je mag écht het verschil niet zien tussen nieuw en gerecycleerd plastic, ook al omdat de consument geen product zal kopen met onzuiverheden in. Dat vraagt dus om constante technologische innovatie, vooral in chemische en moleculaire recyclage: plastic-to-chemicals.”

We consumeren enerzijds veel meer, maar anderzijds gaan we efficiënter met onze materialen om: heffen die twee elkaar op?

“Goeie vraag. Ik geloof in elk geval niet dat de oplossing ligt in het aansporen van mensen tot minder consumptie of welvaart. Comfort en levenskwaliteit blijven bepalend, daar zullen mensen niet op toegeven. Consumptie op zich is ook niet het probleem, we moeten er alleen op toezien dat er geen resources uit de keten verdwijnen. De materialen moeten hergebruikt worden. Maar momenteel wordt nog teveel uitgestoten en duwen we onze problemen naar het buitenland. Anderzijds stellen we ook wel een dematerialisatie van onze economie vast, die steeds meer opschuift richting diensten. Vandaar dat welvaart niet meer gekoppeld wordt aan verbruik van materialen, alleen nog aan gebruik.”

Kun je circulaire economie definiëren?

“Dat kan ik heel simpel, met de twee woorden

waaruit het begrip bestaat. ‘Circulair’, wat slaat op duurzaam en ecologisch. En ‘economie’ ofte creatie van waarde. Dat laatste is altijd de motor van vooruitgang geweest. Daarom moeten ecologie en economie elkaar niet uitsluiten, of vijanden van elkaar zijn. Je kunt nu eenmaal niet investeren in ecologie als je economie niet draait: mensen willen in de eerste plaats hun basisbehoeften bevredigen, de zorg voor natuur en milieu zal altijd op de tweede plaats komen. Als er een welzijnsgevoel is, kun je middelen vrijmaken voor het milieu, wat als een zachtere waarde wordt gepercipieerd. Terwijl het ook een basisbehoefte is.”

Beschouw je jezelf als duurzaam verwerker van afval, of ook als wereldverbeteraar?

“Met wat we doen, leveren we een essentiële bijdrage aan een betere wereld. Dat kunnen we niet ontkennen. Maar we zijn in de eerste plaats ingenieurs, dat betekent dat we niet dromen, maar werk maken van de oplossingen om die betere wereld te realiseren. En het zijn misschien kleine stappen, maar wel in de juiste richting.”

Na de voor velen ontgoochelende klimaatop in Polen: hoe zie je onze toekomst, als het op duurzaamheid aankomt?

“Niet zo positief, eerlijk gezegd. Landen beschermen nog te vaak hun eigen belangen. Er zijn te veel geopolitieke spanningen en de wil om iets te veranderen is er niet. Het wordt heel lastig. Ook al omdat circulaire economie voorsnog iets Europees is: in de VS en Zuid-Amerika is dat letterlijk onbestaande. Dat betekent niet dat wij het niet moeten doen, integendeel: wij in Europa hebben geen eigen grondstoffen en resources, dus we kunnen niet anders én we worden er competitiever door. Maar als de rest van de wereld niet meewil, ook wat CO₂-uitstoot betreft, dan wordt het héél moeilijk om de problemen onder controle te krijgen. We kunnen CO₂ op termijn wel als grondstof gebruiken, maar die technologie staat nog in de kinderschoenen, en ik vrees dat het te laat zal zijn.”

SMART FACT.

Als ik geen CEO van Indaver geworden was, dan ...

“Ik ben van kindsbeen af een natuurjongen geweest. Ook vandaag spendeer ik mijn schaarse vrije tijd nog altijd het liefst in een bos. Het is dan ook altijd mijn droom geweest om op professioneel vlak iets te doen rond natuur, maar dan in dienst van de mens. Bijgevolg koos ik voor de studierichting ingenieur waters en bossen aan de Rijksuniversiteit Gent. Uiteindelijk ben ik door omstandigheden in de sector van afvalverwerking terechtgekomen, waar ik nog altijd werk. Maar ik besepte toen al snel dat ik ook daar mij ten dienste van het milieu kon stellen, en het milieu ten dienste van de mens.”

3 VRAGEN AAN...

PETER NAGELS
OPERATIONAL MANAGER BIJ
KIWA OESTERBAAI

Wat houdt het Asbest Actieplan van de Vlaamse Regering in?

“De bedoeling is om het asbestafbouwbeleid van de OVAM in het Vlaamse Gewest verder uit te rollen en Vlaanderen uiterlijk tegen 2040 asbestveilig te maken. Het Actieplan bestaat uit vier pijlers: asbestinventarisatie, versnelde verwijdering van risicovolle asbesttoepassingen, ondersteuning van asbestverwijdering en de voorbeeldfunctie van de overheid.”

Asbestinventarisatie: wat is dat precies?

“De aanwezige asbesthoudende materialen in Vlaamse gebouwen die een risicobouwjaar hebben – vóór 2001 – moeten zo snel mogelijk in kaart worden gebracht. Uiterlijk tegen 2032 moeten die gebouwen een asbestinventaris hebben. Om kopers te beschermen en te informeren over de aanwezigheid van asbesttoepassingen wordt die bovendien vanaf einde 2021 of begin 2022 verplicht bij de verkoop van een woning. Het is de bedoeling die asbestinventaris voor woningen op te nemen in de aangekondigde Woningpas.”

Ook het sloopopvolgingsplan past in de strijd tegen asbest?

“Klopt, dit plan is voortaan verplicht bij aanvraag van een omgevingsvergunning. In het sloopopvolgingsplan moeten de gevaarlijke afvalstoffen, met asbest als de meest voorkomende, geïdentificeerd worden. Bovendien moet worden aangegeven hoe die idealiter verwijderd worden. Correcte verwijdering met inachtneming van de nodige veiligheidsmaatregelen voor werknemers, bevolking en milieu is cruciaal.”

3 VRAGEN AAN...

JESSICA GROUND

HEAD OF SUSTAINABILITY STRATEGIC
CAPABILITY BIJ SCHROEDERS**Hoe zit het met duurzaam beleggen anno 2019?**

"Klimaatverandering en intergenerationele ongelijkheid vormen momenteel een directe dreiging dan de meeste investeerders willen inzien. Extreme weergebeurtenissen zullen vaker voorkomen en sectoren raken met een kwetsbare infrastructuur, zoals gas en olie. Ook ongelijkheid tussen generaties doemt op. De wereldpopulatie wordt ouder, en dat kost steeds meer geld. Duurzaam beleggen was vroeger veel meer een lange termijnstrategie, maar nu is het een thema waarbij imminent actie nodig is."

Welke impact heeft dit op de financiële wereld?

"Duurzaam beleggen is belangrijker geworden, zegt zo'n 76 procent van de investeerders wereldwijd (onderzoek uitgevoerd in opdracht van Schroders in 20 landen in 2018). 64 procent beweert ook meer beleggingen te hebben gemaakt in duurzame investeringsfondsen over de afgelopen vijf jaar. Dat toont een duidelijke shift in de mindset van investeerders."

Hoe zie je duurzaam beleggen veranderen?

"Overheden zullen meer bedrijfsbelastingen moeten heffen om de discrepantie tussen generaties aan te pakken. Snelle en grootschalige klimaat- en sociale verandering zorgt ervoor dat bedrijven over de hele linie onder grote druk komen te staan. Een analyse van duurzame beleggingen en voorspelling wordt steeds belangrijker voor investeerders en zal een essentieel onderdeel moeten uitmaken van elke beleggingsoverweging."

Onderneming, opgepast voor greenwashing

Als onderneming wil je opvallen en dan kies je al gauw voor een verfrissende marketing- of reclamecampagne. Die acties neigen, bewust of onbewust, steeds vaker naar 'greenwashing': je diensten of producten milieuvriendelijker voorstellen dan ze eigenlijk zijn. Voor een duurzame strategie bewandel je weliswaar best een ander 'groen' pad, hoewel een groen imago altijd een evenwichtsoefening is.

Meer dan 100 bedrijven sloten zich onlangs aan bij het burgerinitiatief Sign For The Future, dat een daadkrachtig milieu- en klimaatbeleid wil. In tijden van bosbrossers en klimaatmarsen kom je als onderneming dus beter uit de verf met een groen imago. Want wees maar zeker dat de publieke opinie steeds vaker een vergrootglas op ondernemingen zet. Dat mocht supermarktketen Delhaize onlangs nog aan den lijve ondervinden toen het haar bouw-blokjes voor een spaaractie individueel verpakte in een plastic schaalje én een plastic verpakking. De grootwarenhuisketen verontschuldigde zich een dag later in paginagrote krantenadvertenties.

Soorten 'greenwashing'

Ondernemingen staan met andere woorden onder druk om aan een groener imago te werken. De verleiding bestaat om aan 'greenwashing' te doen, waarbij je je producten of diensten groener verkoopt dan ze eigenlijk zijn. Er zijn weliswaar verschillende soorten van greenwashing. Je hebt bedrijven die bewust imagocampagnes opzetten om groener te lijken, maar evenzeer heb je ondernemingen die kiezen voor een ecologische verpakking en dat duidelijk vermelden. In het eerste geval gaat het vaak om misleiding, maar in het tweede voorbeeld zie je wel degelijk een milieuvriendelijke keuze. Die kan weliswaar ook genomen worden uit winstbejag, want klimaat en milieu zijn nu eenmaal *hot topics*. De grens tussen oprechte, groene initiatieven en greenwashing is bij momenten dus erg dun of onduidelijk. En dat maakt het niet alleen verwarrend voor de consument, maar eveneens voor ondernemers.

Groene quickwins

Toch kun je als onderneming ook daadwerkelijk een verschil maken zonder met het vingertje gewezen te worden. Zo kun je verschillende laagdrempelige acties ondernemen die geen of zelfs een positieve invloed op je bedrijfsportefeuille hebben. Het loont bijvoorbeeld de moeite om de overheadkosten eens kritisch onder de loep te nemen. Hoeveel

werkgeversorganisatie Voka, Vlaams Netwerk van Ondernemingen, maakt bovendien de vertaalslag van deze doelstellingen naar een leertraject voor ondernemingen. Daarnaast hoort ook een samenwerking met een ESCO tot de mogelijkheden om de energie-efficiëntie van je bedrijfsgebouwen te optimaliseren.

Think local, act global

In je bedrijfsvoering kun je ook kiezen om stevast met lokale partners of toeleveranciers te werken. Minder logistieke kilometers verkleinen namelijk je ecologische voetafdruk. Ook hier kunnen laagdrempelige keuzes worden gemaakt. Bestel je relatiegeschenken bijvoorbeeld eens bij een lokale producent. De keuze voor een streekproduct zet ook je lokale verankering in de verf. Dat is mooi meegenomen, toch?

Subtiele communicatie

Bovenstaande voorbeelden hebben geen betrekking op de specifieke producten of diensten die een onderneming aanbiedt. Dat is uiteraard voor iedereen verschillend, waardoor het probleem van greenwashing ook niet voor iedereen even relevant is. Het verschil tussen greenwashing en een oprecht groen verhaal zit 'm grotendeels in je communicatie. Durf écht milieuvriendelijk ingrepen op een gepaste manier te communiceren, maar maak er ook geen *unique selling proposition* van als het dat niet is. Die evenwichtsoefening is allesbehalve evident, maar maakt je onderneming wel heel wat oprechter. In tijden van *fake news* is dat eveneens geen evidente prestatie.

“ Durf échte milieuvriendelijk ingrepen op een gepaste manier te communiceren, maar maak er ook geen *unique selling proposition* van als het dat niet is.

papier jagen we jaarlijks door de printer? Of welke verlichting gebruiken we in de kantoor-ruimten? Misschien kun je bepaalde processen digitaliseren of verlichting vervangen door energiebesparende led-lampen.

Duurzame oplossingen

Bovendien kun je ook diepgaander werk maken van een groenere bedrijfsvoering. De Verenigde Naties definieerde 17 Sustainable Development Goals (SDG's) waarmee landen hun duurzaamheidsstrategie voor 2030 moeten omkaderen. De

Deceuninck demonstreert een staaltje van circulariteit met de recyclage van kunststof ramen en deuren.

Onze waardevolle grondstoffen worden alomteer schaarser. Er moet efficiënter mee worden omgesprongen. Reeds gebruikte materialen opnieuw als hoofdbestanddeel in de productieketen opnemen, draagt bij tot spaarzaam en optimaler omgaan met de grondstoffen die de natuur ons heeft gegeven. De nieuwe recyclagefabriek van Deceuninck in Diksmuide is een schoolvoorbeeld van dergelijke circulaire economie.

Deceuninck, met hoofdvestiging in het West-Vlaamse Gits, produceert al meer dan 75 jaar kunststof raam- en deurprofielen. Echter, kunststof heeft anno 2019 een niet al te beste reputatie: iedereen wil zo weinig mogelijk 'plastic' in zijn leven. Nochtans worden we er dagelijks mee geconfronteerd: thuis, op het werk, op school. Dat is begrijpelijk want kunststof, in al zijn varianten, is een dankbaar materiaal. Dit geldt tevens voor de producten van Deceuninck. Een kunststof raam die vandaag wordt geplaatst, zal naar verwachting meer dan 50 jaar dienst kunnen doen zonder zware verouderingsverschijnselen en met een minimum aan onderhoud. Ook op het vlak van isolatie scoort kunststof opmerkelijk beter dan het alternatief aluminium raam: dankzij de lagere thermische geleiding behaalt een kunststofraam tot drie keer hogere thermische isolatie-efficiëntie. Tenslotte heeft een evolutie in het design ervoor gezorgd dat er voor elke smaak een mooi en tijdloos ontwerp voorhanden is.

De belangrijkste boodschap is echter dat PVC kunststof in principe oneindig herbruikbaar is. En het is hier dat de vernieuwde recyclage unit van Deceuninck een cruciale rol speelt. Op de site zal op jaarbasis zo'n 45.000 ton kunststof worden gerecycleerd. Dit is vergelijkbaar met twee miljoen oude ramen die van storting of verbranding worden gevrijwaard. De unit zal tot vier keer meer afval kunnen verwerken dan tot nog toe het geval was. Door deze investering wordt Deceuninck Recycling de grootste recycler van harde kunststof in de Benelux.

"Het is een absolute must onze ecologische voetafdruk zo klein mogelijk te houden." Francis Van Eeckhout, CEO van Deceuninck, vertelt: "Building a sustainable home is onderdeel van onze belofte aan de klanten en dat betekent voor ons produceren van 'sustainable' producten, en ervoor te zorgen dat het ganse proces op een duurzame en efficiënte manier verloopt. We focussen op circulariteit. Het start

met de inzameling van zowel post consumer en post industrieel afval. Vervolgens, in het recyclage proces, worden eerst de onzuiverheden verwijderd en wordt de kunststof gescheiden van de andere materialen zoals rubber, glas, metalen, siliconen, en andere plastics. Daarna sorteren we op kleur en worden de kunststof resten verwerkt tot een wit of gekleurd granulaat dat zal dienstdoen als nieuwe kwalitatieve grondstof die kan worden ingezet voor de productie van nieuwe profielen en bouwproducten. Door op die manier de keten volledig te sluiten, verkleinen we onze ecologische impact aanzienlijk. Want voor elke kilo gerecycleerd materiaal wordt er om en bij de twee kilo CO₂ uitgespaard. Bovendien verbruiken we bij dit proces tot 90% minder energie dan bij de aanmaak van 'virgin' kunststof."

Er wordt gebruik gemaakt van de nieuwste technologie die toelaat om kunststof afval van alle mogelijke kleuren en samenstellingen samen te verwerken, inclusief profielen die glasvezel bevatten. Hierdoor mag de nieuwe unit zich trots als een schoolvoorbeeld van circulaire economie voorstellen. Tevens wordt Deceuninck minder afhankelijk van externe grondstofleveranciers en schommelende grondstofprijzen.

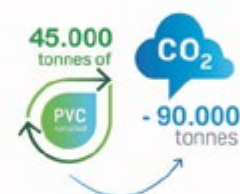
Het bedrijf is met deze nieuwe recyclagefabriek niet aan zijn duurzame proefstuk toe: reeds in 1999, exact twintig jaar geleden, ondertekende de firma als één van de eerste bedrijven in de regio het West-Vlaams 'Charter Duurzaam Ondernemen', een hulpinstrument om duurzaam ondernemen concreet vorm te geven en te werken aan continue verbetering van de prestaties op milieu, sociaal en economisch vlak. Recyclage zit zonder meer in het bedrijfs-DNA verankerd: reeds in de jaren '80 begon Deceuninck samen met externe partners zaagafval uit de raamproductie ateliers op te halen. Bovendien was Deceuninck één van de eersten die het EuCertPlast certificaat ontvingen, een erkenning voor bedrijven die postconsumer kunststoffen recycleren. Recentelijk kwam daar ook het VinylPlus product label bij dat wordt toegekend aan bedrijven die duurzame producten aanbieden, geproduceerd binnen duurzaam opgezette processen.

Op vandaag bevat reeds 15 procent van de Deceuninck raam- en deurprofielen gerecycleerde kunststof maar de ambitie om dit minstens te verdubbelen is sterk aanwezig. Of hoe ecologie en economie elkaar geenszins in de weg moeten staan.

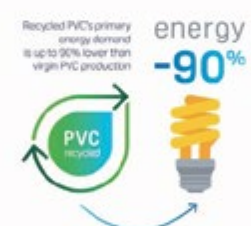
Our capacity of 45,000 tonnes of recycled material represents:

Preventing 2,3 million windows from going to landfill or incineration every year

Reduced CO₂ emissions worth 90,000 back and forth flights Paris - New York

The energy consumptions of recycling PVC is 90% lower as the energy needed to produce virgin PVC

PVC can be recycled up to 10 times without losing its mechanical characteristics, with a lifespan of 35 years, the potential lifecycle of PVC materials is up to 350 years

deceuninck

Rapport van het circulair transport

Een onderzoek in vier OESO-landen toonde recentelijk aan dat globaal transport van goederen samen goed zijn voor 50 tot 60 procent van de totale broeikasgasuitstoot. *Not good* dus. Het is een signaal dat de transitie naar een circulaire economie er eentje is waarin transport en logistiek een belangrijke rol spelen. Tijd voor een balans.

LODE VERKINDEREN.

Secretaris Generaal Transport en Logistiek Vlaanderen

PHILIPPE DEGRAEF.

Directeur Febetra (Federatie van Belgische Transporteurs)

PETER LAGEY.

Vlaams Instituut voor Logistiek

In welke mate is transport verantwoordelijk voor de complexiteit van grondstoffen die hier terechtkomen?

“De uitdaging om minder CO2 uit te stoten, is in geen enkele sector groter dan in goederenvervoer. Elke economische groei vertaalt zich altijd in een nog iets grotere transportgroei. Na twintig jaar heb je dan een stijging van 50 procent, een enorme groei. Zelfs met properdere én zuinigere motoren blijf je tegen een uitdaging kijken. Toch is er al een hele weg afgelegd: vrachtwagens van vandaag stoten 96 procent minder fijn stof en stikstof uit dan zijn identieke broer uit de jaren 90. Het grootste deel van de CO2-uitstoot blijft afkomstig van personenvoertuigen, al denkt de burger bij transport meestal aan goederen over de weg. Die laatste categorie heeft echter slechts een aandeel van 15 procent.”

“De transportsector, die voor quasi 100 procent dieselfafhankelijk is, wil zijn verantwoordelijkheid in het klimaatdebat zeker niet uit de weg gaan en is volkomen bereid om zijn ecologische voetafdruk terug te dringen. Maar zonder de beschikbaarheid van brandstoffen, aandrijflijnen en motoren – die economisch, technisch en functioneel haalbaar zijn als alternatief – kun je van transporteurs met de beste wil van de wereld geen gedragsverandering verwachten. Het halen van de klimaatdoelstellingen is tevens een globale uitdaging. Als er ooit een CO2-heffing komt, dan moet die bij voorkeur minstens op Europees niveau uitgerold worden.”

“Verantwoordelijk’ is een groot woord. Almaar meer bedrijven zien het belang van de logistiek in – geen performante industrie zonder performante logistiek – en, minstens zo belangrijk, ze realiseren zich dat de ieder-voor-zich-mentaliteit plaats moet ruimen voor samenwerking. De toenemende complexiteit zorgt ervoor dat het steeds moeilijker wordt om alles alleen op te lossen. Voor grote investeringen in verwerkingsinstallaties werden reeds partnerships aangegaan. De vraag poneert zich ook vaker of je in alle aspecten van de logistiek wel concurrenten van elkaar moet zijn.”

Hoe zorgt de circulaire economietransitie ervoor dat jullie out of the box kunnen denken?

“Optimalisering wordt op tal van vlakken gezocht. Zo krijgt elke vrachtwagenchauffeur permanent bijscholing. In 35 uur wordt er bijvoorbeeld heel veel aandacht besteed aan ecologisch rijden, en er bestaan ook tal van tools om het verbruik op te volgen en gericht te reduceren. Daarnaast bestaan er proeven met langere vrachtwagens die tot 50 procent meer lading kunnen meenemen, met een uitstoot die 30 procent lager is. In Nederland worden deze vrachtwagens al op grotere schaal ingezet. Wij hopen dan ook dat in België binnenkort de wettelijke beperkingen afgeschaft worden. Evenzeer test de sector, ondanks de bikkelharte concurrentie, dure en alternatieve aandrijvingen uit.”

“Het is bemoedigend om vast te stellen dat transporteurs veel eerder denken in termen van modale complementariteit dan van modale concurrentie. De fundamentalisten van de weg zijn een uitstervend ras. We stellen vast dat steeds meer transporteurs de stap naar alternatieve brandstoffen zetten of toch ernstig overwegen. Hun klanten moeten er zich van bewust zijn dat transporten met koolstofarme voertuigen bijna altijd duurder uitvallen dan die met klassieke diesellootvoertuigen. Wie zijn goederen met een koolstofarm voertuig wil laten vervoeren, moet dan ook bereid zijn om er ietsje meer voor te betalen. Daar durft het schoentje wel eens te knellen.”

“We zitten volop in een transitie van een lineaire ‘maak-consumeer-en-werp-weg-aanpak’ naar een circulaire economie, waar wordt ingezet op hergebruik van grondstoffen. Grondstoffen worden schaarser, dus bijgevolg wordt het *out of the box*-denken naar continuïteit van activiteiten toe en op kostenvlak een noodzaak. Bedrijven die de circulaire economie vandaag integreren in hun bedrijfsvoering en zich daar logistiek op organiseren, zijn de voorlopers van morgen. Maar het gaat wel gepaard met een toenemende complexiteit van afvalstromen. Hoe meer technologische recyclagemogelijkheden en nieuwe activiteiten zich aandienen en hoe meer specifieke stromen daaruit voortvloeien, hoe crucialer een efficiënte logistieke organisatie wordt.”

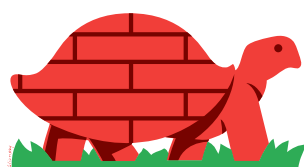
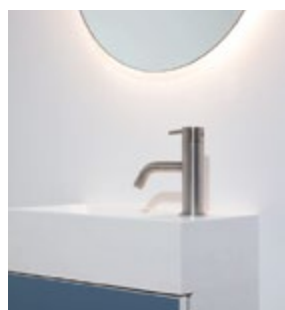
Wat is het belang van retourlogistiek en valt het nog weg te denken uit de industriële bedrijfsvoering?

“Het optimaliseren van de beladingsgraad is een constante zorg van de transportondernemer. Lege ritten kun je vermijden door voor klant één van A van naar B te rijden, en dan voor klant twee terug naar A te bollen. Nogal wat ondernemers halen een beladingsgraad die bij de 100 procent zit. Daarnaast zijn het vaak de eisen van de klant die een optimale belading verhinderen. Wie drie leveringen van vijf paletten per week wil, terwijl één levering van vijftien paletten net zo goed zou werken, geeft de vervoerder een wel heel moeilijke opdracht om telkens een volle vracht op die ritten te hebben. Toch blijft de sector verder optimaliseren om minder uitstoot te veroorzaken.”

“Duurzaam transport is een gedeelde verantwoordelijkheid. Elke schakel in de keten, van producent tot en met consument, zal zijn steentje moeten bijdragen om er een succesverhaal van te maken. Zonder mentale klik zal dat niet lukken. Niet in het minst van de consument, die tot het besef moet komen dat de luxe om alles online te kunnen kopen en laten leveren waar en wanneer hij maar wil, botst met de nood aan efficiënt en duurzaam transport. Transport is niet gratis, hoe hard er ook commercieel geroepen wordt. Wie dat gelooft, gelooft nog in sprookjes.”

“Retourlogistiek maakt deel uit van het geheel, maar samenwerking blijft essentieel. Zeker als je wil eindigen met een economie die zo circulair mogelijk wordt. Als conclusie stellen we dat de rol van de logistiek binnen de circulaire economie niet te onderschatten valt. Je kunt sluitende logistieke concepten zien als een randvoorwaarde voor een circulaire economie, wij noemen het liever een van de primaire *enablers* van de circulaire economie. Bovendien wordt de logistiek er alleen maar efficiënter op wanneer je oog hebt voor een samenwerking tussen transport. Zowel ter land, ter zee en in de lucht en evenzeer voor de daarbij horende logistiek.”

* Dit antwoord geeft de visie van VIL weer, niet enkel die in de persoon van Peter Lagey.

Bezoek ons op
Batibouw,
HAL 7
STAND 309

Van Marcke,
van inspiratie tot installatie

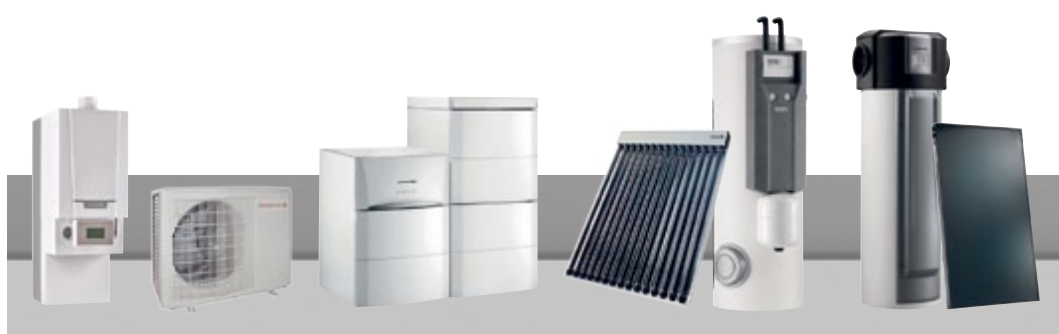

BADKAMERS
KEUKENS
VERWARMING

De Dietrich
DUURZAAM COMFORT®
EXCLUSIEF BIJ Van Marcke

U wenst een bijdrage te leveren aan een **duurzame toekomst**, efficiënt om te gaan met **energie** en uw **comfort** te verhogen? maak dan gebruik van de **duurzame, hernieuwbare en energie-efficiënte verwarmingsoplossingen** van **De Dietrich**. zo levert u een bijdrage aan het milieu, de maatschappij en uw energiefactuur. zonne-energiesystemen en warmtepompen van De Dietrich zijn voorzien van **slimme technologie**, staan garant voor een efficiënt gebruik van duurzame energie en bieden u tegelijk het hoogste verwarmings- en warmwatercomfort.

WWW.DEDIETRICH.BE
ONTDEK DE PRODUCTEN VAN DE
DIETRICH OP DE VAN MARCKE STAND OP
BATIBOUW. HAL 7- STAND 309

WARMTEPOMP BOILERS | ZONNE-ENERGIE | HOUT | WARMTEPOMPEN | GAS & STOOKOLIE CONDENSATIEKETELS

Transitie in werking

Vlaanderen staat sterk op het vlak van duurzaam afval-, materialen- en bodembeheer. We sorteren en recyclen als de beste en gaan steeds duurzamer om met onze bodem. En toch staat de transitie naar de circulaire economie nog maar in zijn kinderschoenen.

Om kringlopen volledig en hoogwaardig te sluiten, moeten we onze ambitie verder opdrijven. Om die transitie naar de circulaire economie vorm te geven, moeten we nog veel meer naar de *bigger picture* kijken.

Milieuthema's zijn geen geïsoleerde thema's. Afval-, materialen- en bodembeheer maken onderdeel uit van de circulaire economie. En ze zijn rechtstreeks gelinkt aan de klimaatproblematiek, die ons dezer dagen allen bezighoudt. Meer dan 60 procent van onze broeikasgassenuitstoot is te wijten aan de manier waarop we met materialen omgaan. Van de winning van grondstoffen tot het verwerken van afval: alles veroorzaakt broeikasgassen.

Om de klimaatdoelstellingen te halen is er dus meer nodig dan energiebesparing of af te stappen van fossiele brandstoffen. Het impliceert dat de omslag naar een circulaire economie, met gesloten materiaalkringlopen, een pure noodzaak is. Vlaamse onderzoekers becijferden dat we om onze koolstofvoetafdruk met 90 procent te beperken, we ook onze materialenvoetafdruk met 75 procent moeten beperken tegen 2050.

Gelukkig hebben we in Vlaanderen heel wat expertise in huis. Van lokale besturen over kennisinstellingen tot bedrijven en overheden, iedereen is overtuigd van de noodzaak van deze transitie. Dat is meteen ook de reden waarom de OVAM samen met haar partners van 24 tot 27 februari het World Resources Forum 2019 organiseert in Antwerpen. Onder de titel 'Closing Loops – Transitions at Work' zullen meer dan 500 wetenschappers, beleidsmakers, bedrijfsleiders, studenten... uit meer dan 60 verschillende landen zich drie dagen lang buigen over diverse thema's uit de circulaire economie, zoals de rol van steden en regio's, het belang van de digitale transformatie of van duurzame levensstijlen, de bio-economie...

Plenaire sessies met keynotes van toonaangevende sprekers worden afgewisseld met levendige debatten in 40 verschillende workshops. Een modeshow met circulaire mode en een bootcamp met 15 studenten van over de hele wereld, die drie dagen lang nadenken over de e-waste-problematiek, maken het plaatje compleet.

TEKST JAN VERHEYEN,
WOORDVOERDER OVAM

“ Milieuthema's zijn geen geïsoleerde thema's.

WIL JE NOG MEER WETEN?
SURF DAN SNEL NAAR FOKUS-ONLINE.BE

Duurzaamheid. Wilt u de wereld én uw rendement verbeteren?

Wilt u de wereld verbeteren door te beleggen in bedrijven die maatschappelijk verantwoord beleggen hoog in het vaandel hebben? Dan bent u bij Schroders aan het juiste adres. Wij lopen voorop in duurzaam beleggen en kunnen u helpen verantwoorde en effectieve keuzes te maken die beter zijn voor de wereld én voor u.

Maak de wereld een beetje beter, samen met Schroders.

www.schroders.be/duurzaamheid

Voor wat er écht toe doet. **Schroders**

Let op: de waarde van uw belegging kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst.

Marketingmateriaal uitgegeven door Schroder Investment Management Limited, 1 London Wall Place, London EC2Y 5AU. Registratienummer 1893220 Engeland. Geautoriseerd en gereguleerd door de Financial Conduct Authority.

DEZE FLES IS ZUIVER AFVAL

De nieuwe verpakking van ons afwasmiddel is nu 100% gerecycleerd (behalve het dopje) en 100% recycleerbaar. En dus voor 200% rebels. Een mooie verwezenlijking in de schoonmaakindustrie.

Reken maar dat de inhoud even geurig en krachtig is als altijd. Durf jij deze fles uit afval op je aanrecht te zetten? Sluit je nu aan bij onze revolutie voor een schonere wereld op www.ecover.com.

#LETSLIVECLEAN